

ПОРЯДОК
встановлення плати для батьків
за перебування дітей у державних
і комунальних дошкільних та інтернатних
навчальних закладах

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок розроблено на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 26.08.2002 N 1243 ([1243-2002-п](#)) "Про невідкладні питання діяльності дошкільних та інтернатних навчальних закладів".

1.2. Указаний Порядок визначає розміри плати для батьків за перебування дітей у державних і комунальних дошкільних та інтернатних навчальних закладах усіх типів та умови звільнення від плати або зменшення розміру плати.

2. Установлення плати для батьків за перебування дітей
у державних і комунальних дошкільних
навчальних закладах

2.1. Відповідно до статті 35 Закону України "Про дошкільну освіту" ([2628-14](#)) батьки або особи, які їх замінюють, вносять плату за харчування дітей у державному та комунальному дошкільному навчальному закладі в розмірах, визначених місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування або підприємствами, організаціями та установами, які перебувають у державній (комунальній) власності і мають у своєму підпорядкуванні дошкільні навчальні заклади.

{ Пункт 2.1 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки N 404 ([z0481-15](#)) від 07.04.2015, N 402 ([z0670-16](#)) від 08.04.2016 }

2.2. Розмір плати за поданням дошкільного навчального закладу встановлюють місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування або підприємства, організації та установи, які перебувають у державній (комунальній) формі власності і мають у своєму підпорядкуванні дошкільні навчальні заклади, один раз на рік з урахуванням матеріального стану сім'ї та режиму роботи закладу. Вони можуть установлювати додаткові пільги щодо батьківської плати за харчування дітей у дошкільних навчальних закладах за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів, підприємств, організацій, установ.

2.3. Розмір плати зменшується на 50 відсотків для батьків, у сім'ях яких троє і більше дітей.

При зменшенні на 50 відсотків батьківської плати за харчування дітей у дошкільних навчальних закладах нарівні з рідними дітьми враховуються падчерки та пасинки, які проживають у

цій сім'ї, якщо вони не були враховані в сім'ї іншого з батьків, а також діти, на яких оформлена опіка у зв'язку зі смертю батьків, позбавленням їх батьківських прав, засудженням до позбавлення волі, включаючи час перебування під слідством або направленням на примусове лікування тощо.

2.4. Від плати за харчування дітей відповідно до Закону України "Про дошкільну освіту" ([2628-14](#)) звільняються батьки або особи, які їх замінюють, у сім'ях, в яких сукупний дохід на кожного члена за попередній квартал не перевищував рівня забезпечення прожиткового мінімуму (гарантованого мінімуму), який щороку установлюється законом про Державний бюджет України для визначення права на звільнення від плати за харчування дитини у державних і комунальних дошкільних навчальних закладах, а також батьки дітей та особи, які їх замінюють, із сімей, що отримують допомогу відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям" ([1768-14](#)). Підставою для звільнення є довідка про призначення такої допомоги, видана органами праці та соціального захисту.

{ Пункт 2.4 із змінами, внесеними згідно з Наказом МОН N 490 ([z0670-03](#)) від 22.07.2003; в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 431 ([z0875-05](#)) від 25.07.2005; із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки N 404 ([z0481-15](#)) від 07.04.2015, N 402 ([z0670-16](#)) від 08.04.2016 }

{ Пункт 2.5 вилучено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки N 431 ([z0875-05](#)) від 25.07.2005 }

2.5. Звільнення батьків від плати або зменшення розміру плати за харчування дітей у дошкільних навчальних закладах проводиться щорічно і може переглядатися на протязі року, але не більше одного разу, та запроваджується в місячний термін після подання відповідних документів (довідок про сукупний дохід кожного члена сім'ї за попередній квартал, виданих за місцем отримання доходів, і довідки про склад сім'ї, виданої житлово-комунальними організаціями, сільськими (селищними) радами).

{ Пункт із змінами, внесеними згідно з наказами МОН N 490 ([z0670-03](#)) від 22.07.2003, N 431 ([z0875-05](#)) від 25.07.2005 }

2.6. Плата з батьків не справляється за харчування дітей у санаторних дошкільних навчальних закладах (групах) для дітей з малими й затухаючими формами туберкульозу, у спеціальних дошкільних навчальних закладах (групах) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, в інших випадках, передбачених законодавством України (діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, які перебувають під опікою і виховуються в сім'ях, діти з інвалідністю, діти працівників органів внутрішніх справ, які загинули під час виконання службових обов'язків, тощо).

{ Пункт 2.6 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки N 404 ([z0481-15](#)) від 07.04.2015, N 402 ([z0670-16](#)) від 08.04.2016 }

2.7. Плата за харчування дітей у дошкільних навчальних закладах вноситься щомісяця, не пізніше 10 числа поточного місяця, за який вноситься плата, до банківських установ (їх філій). Керівники дошкільних навчальних закладів несуть відповідальність за своєчасне надходження батьківської плати. У разі невнесення плати в установлені строки ці суми стягуються в порядку, визначеному чинним законодавством.

2.8. Якщо представлені батьками документи, перелічені в пункті 2.6, викликають сумнів щодо їх достовірності, керівник дошкільного навчального закладу може зробити запит до підприємств, організацій, установ, які видали довідки, щодо необхідних уточнень. При виявленні факту недостовірності документів, що дали право батькам на звільнення або зменшення розміру плати за харчування дітей у дошкільних навчальних закладах, плата з них справляється за весь період, на який батьки були звільнені від плати, або зменшено її розмір, але не більше ніж за минулий рік та місяці поточного року.

2.9. Батьки сплачують лише за дні відвідування дитиною дошкільного навчального закладу. За дні, у які дитина не відвідувала закладу (у разі хвороби, карантину, санаторного лікування, відпустки батьків або осіб, які їх замінюють, у літній оздоровчий період (75 днів) тощо), плата з батьків не справляється.

2.10. З осіб, які не подали необхідних документів щодо звільнення від плати або зменшення розміру плати, плата справляється в розмірі, визначеному місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування або підприємствами, організаціями та установами, які перебувають у державній (комунальній) формі власності і мають у своєму підпорядкуванні дошкільні навчальні заклади.

{ Пункт 2.10 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 402 ([z0670-16](#)) від 08.04.2016 }

2.11. Середньомісячний сукупний дохід сім'ї обчислюється згідно з Методикою обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги ([z0112-02](#)), затвердженою наказом Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства фінансів України, Державного комітету статистики України, Державного комітету молодіжної політики, спорту і туризму України від 15 листопада 2001 року N 486/202/524/455/3370, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 07 лютого 2002 року за N 112/6400.

{ Главу 2 доповнено новим пунктом 2.11 згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 404 ([z0481-15](#)) від 07.04.2015 }

3. Установлення плати для батьків за перебування дітей в інтернатних навчальних закладах

3.1. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.08.2002 N 1243 ([1243-2002-п](#)) "Про невідкладні питання діяльності дошкільних та інтернатних навчальних закладів" батьки або особи, які їх замінюють, щомісяця вносять плату в розмірі 20 відсотків середньомісячного сукупного доходу на одного члена сім'ї за утримання одного вихованця у загальноосвітній школі-інтернаті, спеціалізованій школі-інтернаті I-III ступенів (крім загальноосвітніх закладів Міністерства культури і мистецтв), загальноосвітній школі та професійно-технічному училищі соціальної реабілітації.

3.2. Документи, необхідні для визначення розміру батьківської плати (довідки про доходи кожного члена сім'ї за минулі шість календарних місяців, видані за місцем отримання доходів, та довідки про склад сім'ї, видані житлово-комунальними організаціями, сільськими (селищними) радами), подаються директору закладу разом із заявою.

До загальноосвітніх шкіл та училищ соціальної реабілітації подаються матеріали судового розгляду у відповідності до статті 8 Закону України "Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх" ([20/95-ВР](#)).

3.3. Від плати за утримання дітей в інтернатних навчальних закладах звільняються батьки або особи, які їх замінюють, із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям" (1768-14). Підставою для звільнення є довідка про призначення такої допомоги, видана органами праці та соціального захисту.

{ Пункт 3.3 із змінами, внесеними згідно з Наказом МОН N 490 ([z0670-03](#)) від 22.07.2003 }

3.4. Плата за утримання вихованців в інтернатних навчальних закладах не справляється з одиноких матерів (батьків), які виховують дитину без батька (матері), у загальноосвітніх санаторних школах-інтернатах, у спеціальних загальноосвітніх школах-інтернатах для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, у спеціалізованих школах-інтернатах II-III ступенів (у загальноосвітніх закладах Міністерства культури і мистецтв - I-III ступенів) з поглибленим вивченням окремих предметів та курсів для розвитку здібностей, обдарованості і таланту дітей, фізичної культури і спорту, військових та з посиленою військово-фізичною підготовкою, училищах олімпійського резерву та фізичної культури і спорту, в інших випадках, передбачених законодавством України (батьки і діти, потерпілі від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, діти працівників органів

внутрішніх справ, які загинули під час виконання службових обов'язків, тощо).

3.5. Розмір плати за перебування дітей в інтернатних навчальних закладах зменшується:

на 50 відсотків батькам, які працюють і проживають на лінійних станціях і перегонах;

на 20 відсотків батькам учнів загальноосвітніх шкіл-інтернатів, які проживають у сім'ях, але харчуються та одягаються за рахунок держави.

3.6. Порядок розрахунку середньомісячного сукупного доходу сім'ї обчислюється згідно з Методикою обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги, затвердженою наказом Мінпраці, Мінфіну, Мінекономіки, Держкомсім'ямолоді, Держкомстату від 15.11.2001 N 486/202/524/455/3370 ([z0112-02](#)) та зареєстрованою Міністерством юстиції України 7 лютого 2002 року за N 112/6400.

3.7. Плата за утримання вихованців в інтернатних навчальних закладах вноситься щомісяця, не пізніше 10 числа поточного місяця, за який вноситься плата до банківських установ (їх філій). Керівники інтернатних навчальних закладів несуть відповідальність за своєчасне внесення батьківської плати. У разі невнесення плати в установлені строки ця сума справляється в порядку, визначеному законодавством України.

3.8. Якщо представлені батьками документи, перелічені в пункті 3.2, викликають сумнів щодо правильності відображення грошових доходів сім'ї, то директор інтернатного навчального закладу може зробити запит до підприємств, установ, організацій, які видали довідку щодо необхідних уточнень або додаткових відомостей про грошові доходи батьків.

3.9. При виявленні факту приховування розміру грошових доходів і у зв'язку з цим одержання батьками дозволу на звільнення від плати за утримання дітей в інтернатних навчальних закладах або призначення меншого розміру плати плата з них справляється за весь період, на який батьки були звільнені від плати або сплачували плату в зменшеному розмірі, але не більше, ніж за минулий рік та місяці поточного року.

3.10. З осіб, які не представили довідок про доходи сім'ї за минулі шість календарних місяців, плата справляється у максимальному розмірі. Максимальний розмір батьківської плати в інтернатних навчальних закладах визначається середньомісячними витратами в минулому році на поточне утримання одного вихованця у даному закладі без урахування витрат на заробітну плату, нарахувань на неї та навчальних витрат.

3.11. У разі відрахування вихованця з інтернатного навчального закладу (унаслідок зміни місця проживання або з інших причин) внесена за його утримання плата підлягає поверненню за відповідну кількість днів даного місяця. При переведенні вихованця з одного інтернатного закладу до іншого внесена плата враховується при пред'явленні документа про сплату.

3.12. За час відсутності вихованця в інтернатному навчальному закладі більше трьох днів поспіль (у зв'язку з канікулами, хворобою тощо) плата не справляється.

3.13. Засновники (власники) інтернатних навчальних закладів можуть у виняткових випадках звільняти батьків від плати за утримання дітей у цих інтернатних навчальних закладах повністю або частково (до 50 відсотків) у межах 25 відсотків від загальної кількості вихованців, які мають батьків.

Звільнення батьків від плати за утримання дітей в інтернатних навчальних закладах проводиться щорічно, але не більше ніж на навчальний рік.

3.14. За час перебування вихованців у недільні та святкові дні у батьків або осіб, які їх замінюють, плата за їх утримання за ці дні не враховується в наступних платежах.

3.15. Списання безнадійної до стягнення заборгованості з батьківської плати проводиться в порядку, визначеному чинним законодавством.

Рішення про звільнення від плати на поточний рік не може бути підставою для списання заборгованості, яка склалася раніше.

Начальник управління
прогнозування та
нормативно-правового забезпечення

В.Я.Гаврилюк